

O VIAȚĂ DEDICATĂ MUZEULUI. DR. VASILE URSACHI, LA 80 DE ANI

Anii de început ai fiecărui arheolog sunt marcați de amprenta unui arheolog de seamă care, pe lângă metoda de lucru, te susține și îți oferă sfaturi demne de urmat pentru cariera ta profesională. Unei astfel de persoane doresc să-i mulțumesc astăzi, nu doar personal ci și oficial, exprimându-mi respectul și onoarea pentru învățăturile sale. Am avut norocul, ca după terminarea facultății, destinul să-mi îndrepte pașii spre Roman și astfel să cunosc unul dintre puținii specialiști interesați să formeze noi arheologi, împărtășindu-le din vasta lor experiență. Munca personală o datorez în mare parte modului în care a știut să mă familiarizeze cu vestigiile istoriei locale, să mă coopteze pe șantierele școală de la Brad și Săbăoani, insuflându-mi o dorință perpetuă de cunoaștere și cercetare a lumii geto-dacice. Toate cele amintite fac parte dintr-o „moștenire” foarte importantă în plan personal, pe care sper să o valorific pe măsura așteptărilor.

Cercetătorul științific, doctorul Vasile Ursachi, fondatorul Muzeului de Istorie din Roman, pe care doresc să-l aniversez alături de dumneavoastră, la împlinirea respectabilei vârste de 80 de ani, este binecunoscut în rândurile specialiștilor, fiind un demn urmaș al pleiadei de excepție a arheologiei românești, consecvent liniei trasată de înaintași, precum Vasile Pârvan, Ion Nestor ori Mircea Petrescu-Dîmbovița. Acest medalion aniversar este adresat specialiștilor care-l cunosc, mulți fiind vechi colaboratori, dar mai ales generației tinere, viitorii arheologi aflați la început de drum.

La data de 30 decembrie 1934, se naște la Havârna, județul Botoșani, dr. Vasile Ursachi. După absolvirea Școlii Pedagogice din Șendriceni – Dorohoi, urmează cursurile Facultății de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași (1953–1957). În timpul facultății, participă, printre altele, pe șantierul arheologic deschis pe locul actualei Fabrici de Antibiotice, de la Valea Lupului, județul Iași. Pe parcursul practicii, a fost cazat la Palatul Culturii. Ideea unui muzeu găzduit de o clădire impunătoare și totodată un monument de arhitectură a rămas ca un proiect ambițios pentru viitor. Poate și acest gând a contribuit la acceptarea ideii propusă de către academicianul Mircea Petrescu-Dîmbovița (în momentul absolvirii facultății) de a fi fondatorul unui muzeu de

istorie la Roman. Așa a ajuns, în anul 1957, să înceapă un proiect dificil de realizat, în urma căruia a rămas pentru totdeauna legat cu numele și activitatea de orașul de la confluența celor două râuri, Moldova și Siret. În 1986, avea să-și obțină titlul științific de doctor în Istorie printr-o teză de referință, care cuprindea propriile cercetări din dava geto-dacică (*Zargidava*) descoperită pe malul Siretului, la Brad (jud. Bacău). Cu un an înainte, în 1985, își îndeplinea și visul din facultate, muzeul fiind mutat într-o clădire de patrimoniu, Palatul Nevruzzi. După schimbarea mai multor locații (cinci la număr), instituția muzeală a ajuns să fie „găzduită” de Palatul Nevruzzi, iar din 1995, și-a deschis porțile pentru vizitatori (10 ani a durat organizarea expoziției permanente).

În scurt timp, datorită unei intense preocupări a celui care a fost, timp de aproape jumătate de secol, directorul acestei instituții de cultură, cercetătorul dr. Vasile Ursachi, Muzeul de Istorie din Roman a ajuns să fie cunoscut în țară și în străinătate, datorită colecțiilor sale (peste 250.000 de piese), a colaborărilor și participărilor la importante sesiuni și simpozioane științifice.

Timp de circa 50 de ani, prestigiosul arheolog Vasile Ursachi a desfășurat o meticuloasă activitate științifică și muzeistică care a inclus cercetări de suprafață (s-au descoperit circa 300 de obiective arheologice), săpături arheologice sistematice (peste 25 de șantiere), organizarea de expoziții naționale (10) și internaționale (4, în colaborare cu muzee din țară), participarea la circa 800 de sesiuni și simpozioane naționale, dar și congrese internaționale (6, împreună cu alți specialiști români), organizarea a peste 100 de expoziții temporare, multe itinerante (în colaborare cu muzee din țară), publicarea unui număr impresionant de articole, monografii și cataloage (circa 150, singur și în colaborare).

Încă de la primele șantiere arheologice (Gabăra, Văleni, Brad), rezultatele nu au întârziat să apară, iar specialiștii au început să-i recunoască meritele. Majoritatea șantierelor au dezvăluit aspecte ale lumii geto-dacice (îndeosebi din „perioada clasică”) ori a dacilor liberi, însă nu au fost neglijate vestigiile preistorice sau medievale. Lista șantierelor (din intervalul de timp 1957–2004) confirmă cele amintite: Moldoveni – *Dealul Gabăra*, Văleni, David (com. Văleni), Cetatea Nouă a Romanului (com. Gâdînți), Aldești (com. Filipești), Săbăoani, Butnărești, Poiana (com. Dulcești), Pâncești (com. Poienari), Bozieni, Tămășeni, Rocna (com. Icușești), Secueni, Izvoare (com. Bahna), Traian (com. Săbăoani), Episcopia Romanului, dar și din alte județe, precum Răchiteni (jud. Iași) și Brad (com. Negri, jud. Bacău).

Intensa activitate de cercetare s-a îmbinat cu aceea de publicare. De un succes aparte s-au bucurat două monografii, prima referindu-se la cel mai mare cimitir al dacilor liberi, cunoscut până în stadiul actual al săpăturilor. Cercetată și publicată (în anul 1988) împreună cu cercetătorul dr. Ion Ioniță, de la Institutul de Arheologie din Iași, cartea *Văleni. O mare necropolă a dacilor liberi* avea să câștige în 1991 premiul „Vasile Pârvan” acordat de Academia Română. A doua lucrare este dedicată cercetărilor de la Brad (teza de doctorat susținută în 1986 la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, sub îndrumarea prof. univ. dr. Mircea Petrescu-Dîmbovița, membru al Academiei Române). Apărut în anul 1995, volumul *Zargidava. Cetatea dacică de la Brad* rămâne un punct de reper pentru cercetarea și cunoașterea istoriei davelor geto-dacice de pe Siret. Ulterior, a publicat și alte monografii utile specialiștilor, precum cele consacrate cercetărilor de la Episcopia Romanului (2008), Săbăoani (2 vol., 2007 și 2010), dar și o carte privind activitatea Muzeului de Istorie din Roman în ultimii 50 de ani, apărută în 2007.

Pentru cercetările de la Brad, șantierul arheologic care îi este și astăzi cel mai drag, unde și-a dedicat peste 40 de ani, a câștigat premiul de cel mai bun proiect expozițional național pe anul 1996. În urma acestui rezultat, s-a deschis o expoziție temporară (1997) cu un concept nou, deosebit, care a evidențiat stratigrafia sitului de la Brad (cu acest prilej s-a publicat un pliant color). Expoziția *Situl arheologic de la Brad* conține, printre altele, și valorosul tezaur eneolitic cu piese de aur, care numai în ultimii ani, a fost inclus în câteva expoziții internaționale ajunse în Elveția, Austria și SUA. Datorită impactului avut, respectiva expoziție, cu statut temporar, a devenit una permanentă, fiind accesibilă tuturor vizitatorilor.

După anul 1990, înființează Societatea Culturală „Roman Mușat” și, în calitate de președinte, a patronat sesiunea anuală de comunicări a muzeului, desfășurată pe 30 martie, data atestării documentare a urbei romășcane. La împlinirea a 600 de ani de existență ai orașului, a coordonat apariția unui volum aniversar *Istoria orașului Roman (1392–1992)*, care a rămas, până în momentul de față, singura monografie publicată ce acoperă toate aspectele societății locale.

Asemenea altor specialiști ai arheologiei românești, Vasile Ursachi a fost cooptat în câteva organizații științifice și religioase prestigioase, fiind membru al Comisiei Naționale de Arheologie, al Institutului Național de Tracologie, al Academiei Oamenilor de Știință, al Institutului de Preistorie și Protoistorie din Cluj-Napoca și al Adunării Naționale a Bisericii Ortodoxe Române. Bogata activitate muzeistică și științifică, desfășurată

pe plan local, dar mai ales național și internațional, i-a fost răsplătită prin intermediul unor distincții, primite la începutul anilor 2000, precum titlul de *cetățean de onoare* al municipiului Roman și ordinul *Meritul Cultural în grad de Comandor*, acordat de Ministerul Culturii și Cultelor. De asemenea, în 2004, după o lungă și frumoasă colaborare cu membrii Institutului de Arheologie din Iași, ilustrată prin șantiere și publicații comune, a primit, din partea președintelui Filialei Iași a Academiei Române, diploma de *Membru de Onoare* al respectivei instituții.

Recent, Biblioteca Muzeului de Istorie din Roman și-a îmbogățit colecțiile cu monografiile arheologice importante și anuale de specialitate din donația personală a cercetătorului Vasile Ursachi. Acesta este un gest care ne onorează și care desăvârșește parcursul activității sale în slujba instituției pe care a creat-o.

În prezent, dar și peste ani, dr. Vasile Ursachi este și va rămâne în conștiința generațiilor ca fondatorul Muzeului de Istorie din Roman și „colecționarul” unui număr impresionant de obiecte, majoritatea aparținând culturii geto-dacice, a căror valoare a fost și este recunoscută de mulți specialiști români. De altfel, numărul mare de artefacte a permis conturarea specificului acestui muzeu, fiind un loc de cunoaștere și aprofundare a vestigiilor geto-dacice, pentru arheologi, dar și pentru amatorii atrași de istoria locală. Cercetătorul dr. Vasile Ursachi a urmărit, pe lângă fondarea unui muzeu, și punerea în practică a unor proiecte arheologice îndrăznețe, cu rezultate remarcabile, majoritatea publicate. Timp de mai mulți ani, s-a preocupat de formarea unor viitori arheologi, printre care am onoarea să mă număr. Pe deplin, putem spune că și-a atins toate obiectivele, pe care le vizăm fiecare dintre noi, atunci când ne programăm un astfel de parcurs.

Acum, la ceas aniversar, nu-mi rămâne decât să-l felicit și să-i mulțumesc, în numele colegilor de la muzeu, întrucât a știut să fie nu doar un director deosebit și un excelent organizator, dar mai ales un suflet bun, răbdător, cu fiecare în parte, un apropiat și vrednic sfătuitor. Ignorând dificultățile cotidiene, s-a motivat permanent printr-o muncă științifică impecabilă, în urma căreia a lăsat un patrimoniu arheologic și istoric impresionant. Dintr-un muzeu local, care la început avea doar opt piese de bronz, din componența unui depozit, a reușit să-l facă cunoscut, iar vestigiile sale să rivalizeze cu altele din țară. A dorit și a reușit, prin devotamentul și iscusința sa, să deslușească multe din enigmele davelor de pe Siret.

Distinsului dr. Vasile Ursachi, la împlinirea vârstei de 80 de ani, îi urăm multă sănătate și putere de muncă pentru finalizarea monografiilor în lucru, dar și pentru a-l avea permanent în rândurile noastre, nu doar pentru sfaturi, dar și pentru o calitate rar întâlnită, aceea de a fi altruist, să-ți ajuți aproapele în orice moment, colegul de breaslă înaintea intereselor personale.

Cu permisiunea dumneavoastră, mă înclin în fața unui titan al arheologiei românești.

LA MULȚI ANI !

GEORGE DAN HÂNCEANU

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE

I.1. VOLUME

1. *Văleni. O mare necropolă a dacilor liberi* (în colaborare cu I. Ioniță), Ed. Junimea, Iași, 1988.
1. *Zargidava. Cetatea dacică de la Brad*, Bibliotheca Thracologica, X, București, 1995.
2. *Muzeul de Istorie din Roman. 50 de ani*, Ed. Grafit, Roman, 2007.
3. *Săbăoani. Monografie arheologică* (vol. I), Casa Editorială Demiurg, Iași, 2007.
4. *Episcopia Romanului. Cercetări arheologice*, Ed. Filocalia, Roman, 2008.
5. *Săbăoani. Monografie arheologică* (vol. II), Casa Editorială Demiurg, Iași, 2010.
6. *Tezaurul eneolitic de la Brad*, Ed. Papirus Media, București, 2012.
7. *Așezarea dacilor liberi de la Simionești*, Ed. Mușatinia, Roman, 2013.

II.1. STUDII ȘI ARTICOLE (autor unic)

1. *Cercetări arheologice efectuate de Muzeul de Istorie din Roman în zona râurilor Siret și Moldova*, în *Carpica*, I, 1968, pp. 111–188.
2. *Contribuții la problema ritului de înmormântare la carpo-daci*, în *Carpica*, II, 1969, pp. 199–201.
3. *Contribuții la problema așezărilor dacice de pe valea Siretului*, în *MemAntiq.*, I, 1969, pp. 105–119.
4. *Piese de harnașament descoperite în așezarea daco-carpică de la Săbăoani*, în *MemAntiq.*, I, 1969, pp. 327–337.

5. *Săpăturile arheologice de la Văleni (jud. Neamț)*, in *Materiale*, I, 1970, pp. 263–270.
6. *Contributions au problème des établissements daces de la vallée du Siret: La „dava” de Brad*, in *Résumés des rapports et communications*, București, 1976, pp. 140–141.
7. *Elemente și influențe romane la est de Carpați în secolele II–III e.n.*, in *Hierasus*, 1978, pp. 147–185.
8. *Principaux résultats des fouilles archéologiques de Brad*, in *Actes du IIe Congrès International de Thracologie*, vol. II, București, 1980, pp. 61–70.
9. *Noi elemente de fortificații în așezarea dacică de la Brad, jud. Bacău*, in *Materiale (A XIV-a sesiune anuală de rapoarte)*, Tulcea, 1980, pp. 178–182.
10. *Zargidava*, in *Roumanie pages d'histoire*, VI, 3–4, 1981, pp. 149–152.
11. *Cetatea dacică de la Brad*, in *Sym.Thr.*, I, Craiova, 1983, pp. 59–61.
12. *Cetatea de la Brad*, in *Sym.Thr.*, 2, Turnu Severin, 1984, p. 11.
13. *Sanctuarul de la Zargidava – argument al culturii geto-dacice*, in *Magazin Istoric*, XVIII, 3 (204), martie 1984, pp. 10–11.
14. *Cele mai vechi dovezi ale practicării agriculturii la Brad, județul Bacău*, in *Cercetări Agronomice în Moldova*, Iași, XVIII, vol. 2 (70), 1985, pp. 159–162 (+ 4 pl. nepaginate).
15. *Elemente ale spiritualității geto-dacice în contextul descoperirilor de la Brad (jud. Bacău)*, in *Sym.Thr.*, 3, Constanța, 1985, pp. 84–86.
16. *Dovezi de scriere la geto-daci*, in *Sym.Thr.*, 4, Oradea, 1986, pp. 72–73.
17. *Sanctuarul din cetatea dacică de la Brad, comuna Negri, județul Bacău*, in *MemAntiq.*, XII–XIV (1980–1982), 1986, pp. 93–104 (+2 fig. nepaginate).
18. *Rituri și ritualuri de înmormântare la populația dacică din cetatea de la Brad, comuna Negri, județul Bacău*, in *MemAntiq.*, XII–XIV (1980–1982), 1986, pp. 105–152 (+ 4 pl. nepaginate).
19. *Tezaurul cucutenian de la Brad. Tezaur de semnificație europeană*, in *Magazin Istoric*, XX, 6 (231), iunie 1986, pp. 7–8.
20. *Fortificații dacice pe valea Siretului*, in *Carpica*, XVIII–XIX (1986–1987), 1987, pp. 31–51.
21. *Ceramica dacică pictată din cetatea de la Brad, comuna Negri, județul Bacău*, in *MemAntiq.*, XV–XVII (1983–1985), 1987, pp. 43–97.
22. *Cetatea dacică de la Brad*, in *Thraco-Dacica*, București, VIII, 1–2, 1987, pp. 100–126.
23. *Elemente ale spiritualității geto-dacice în cetatea de la Brad (com. Negri, jud. Bacău)*, in *Sym.Thr.*, 5, Miercurea Ciuc, 1987, pp. 149–151.
24. *Obiecte de podoabă descoperite în cetatea dacică de la Brad*, in *Sym.Thr.*, 6, Piatra Neamț, 1988, pp. 102–104.
25. *Importurile greco-romane în cetatea dacică de la Brad*, in *Sym.Thr.*, 7, Tulcea, 1989, pp. 281–283.
26. *Le dépôt d'objets de parure énéolithique de Brad, com. Negri, dép. de Bacău*, in *Bibliotheca Archeologica Iassiensis*, IV, 1990, pp. 335–386.
27. *I. Antonescu o mare personalitate a zilelor noastre*, in *Carpica*, XXII, 1991, pp. 171–172.
28. *Cetatea dacică de la Brad*, in *Lucrările Congresului de Tracologie*, Chișinău, 1991, pp. 38–42.
29. *Depozitul de obiecte de podoabă eneolitice de la Brad, com. Negri, jud. Bacău*, in *Carpica*, XXIII/1, 1992, pp. 51–103.
30. *Vasile Pârvan și „davele” de pe Siret*, in *Carpica*, XXIII/1, 1992, pp. 125–130.
31. *Dava geto-dacică de la Brad, jud. Bacău*, in *Materiale*, București, 1992, pp. 115–120.
32. *File de preistorie*, in *Istoria Orașului Roman (1392–1992)* (coord. V. Ursachi, Gh. David, C. Botez), Roman, 1992, pp. 15–29.
33. *Necropola din sec. IV de la Săbăoani*, in *MemAntiq.*, XIX, 1994, pp. 261–278.
34. *Contribuții la problema dispariției așezărilor de tip „dava”*, in *Omagiu lui Alexandru Zub, la împlinirea a 60 de ani*, Iași, 1994, pp. 81–93.
35. *Cetatea dacică de la Brad*, in *CCAR*, Satu Mare, 1994, pp. 8.
36. *Săbăoani, La Izvoare – o necropolă din sec. IV*, in *CCAR*, Satu Mare, 1994, pp. 56.
37. *Cetatea de la Brad, campania 1994*, in *CCAR*, Cluj-Napoca, 1995, pp. 17–18.
38. *Muzeul de Istorie din Roman*, in *Revista Muzeelor*, nr. 6, 1995, pp. 4–14.
39. *Elementele decorative ale cănilor geto-dacice*, in *ArhMold.*, XVIII, 1995, pp. 33–43.
40. *Bozienii de Jos*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992*, Brăila, 1996, pp. 16–17.
41. *Cetatea de la Brad*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992*, Brăila, 1996, p. 17.

42. *Pâncești*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992*, Brăila, 1996, pp. 84–85.
43. *Săbăoani*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992*, Brăila, 1996, p. 99.
44. *Tămășeni*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992*, Brăila, 1996, p. 112.
45. *La cité géto-dace de Brad*, in *The Thracian World at the Crossroads of Civilisations*, București, 1996, pp. 356–358.
46. *Brad-La Stâncă*, in *CCAR*, Brăila, 1996, pp. 14–15.
47. *Contribuția cercetărilor din cetatea dacică de la Brad la cunoașterea geților est carpatici*, in *Lucrările Simpozionului de Arheologie – Târgoviște 1995*, Târgoviște, 1996, pp. 84–85.
48. *Contribuția cercetărilor arheologice din cetatea și așezarea geto-dacică de la Brad, la cunoașterea culturii geților est-carpatici*, in *Carpica*, XXVI/1, 1997, pp. 43–49.
49. *Tezaurul de monede romane descoperit la Tămășeni, județul Neamț*, in *Carpica*, XXVI/1, 1997, pp. 123–138.
50. *Șantierul arheologic Brad*, in *CCAR*, București, 1997, pp. 10–11.
51. *Săbăoani, necropola din sec. IV d.Hr.*, in *CCAR*, București, 1997, pp. 89–91.
52. *Muzeul de Istorie Roman*, in *Prix Européen du Musée de l'Année – des candidats*, 1997, pp. 60, 379.
53. *Săpăturile de la Brad – 1997*, in *CCAR*, Călărași, 1998, pp. 8–9.
54. *Complexele de locuire din sec. II, IV și VI–VII descoperite la Săbăoani, în punctul La Izvoare*, in *CCAR*, Călărași, 1998, p. 67.
55. *Săpăturile de la Brad*, in *CCAR*, Vaslui, 1999, pp. 61–62.
56. *Săpăturile de la Săbăoani – 1998*, in *CCAR*, Vaslui, 1999, pp. 83–84.
57. *Așezarea dacică de la Pâncești, com. Poienari, jud. Neamț*, in *Carpica*, XXIX, 2000, pp. 83–112.
58. *Un nouveau motif décoratif sur la poterie dace peinte*, in *SAA*, VII, 2000, pp. 345–350.
59. *Rites et rituels funéraires chez les daces de la cité de Brad, commune de Negri, département de Bacău*, in *Tombes tumulaires de l'Âge du Fer dans le Sud-Est de l'Europe. Actes du I^e Colloque International d'Archéologie Funéraire*, Tulcea, 1995, Publications de l'Institut de Recherches Éco-Muséologiques de Tulcea, 2000, pp. 169–183.
60. *Mormântul hallstattian de la Aldești-Secuieni, județul Neamț*, in *Mousaios*, 6, 2001, pp. 37–46.
61. *Un nou element al procesului de urbanizare la daci, descoperit la Brad, jud. Bacău*, in *Adevărul omeneste posibil pentru rânduirea binelui. Volum omagial Sever Dumitrașcu* (eds. L. Cornea, M. Drecin, B. Ștefănescu, A. Chiriac, I. Crișan), Oradea, 2001, pp. 145–153.
62. *Așezarea dacică de la Gâdinți, com. Sagna, jud. Neamț*, in *Carpica*, XXX, 2001, pp. 9–38.
63. *Săpăturile de la Brad – campania 2000*, in *CCAR*, Suceava, 2001, pp. 45–46.
64. *Săpăturile de la Roman – campania 2000*, in *CCAR*, Suceava, 2001, p. 208.
65. *Cercetările arheologice de la Tămășeni – „La Siliște”, jud. Neamț*, in *MemAntiq.*, XXII, 2001, pp. 219–289.
66. *Zargidava – centrul politic al regilor daci*, in *Zargidava*, I, 2002, pp. 7–16.
67. *O nouă descoperire legată de gropile de cult geto-dacice*, in *Cumidava*, XXV, 2002, pp. 21–25.
68. *Rezultatele săpăturilor de la Brad – campania 2001*, in *CCAR*, Deva, 2002, p. 63.
69. *Rezultatele săpăturilor de la Săbăoani – campania 2001*, in *CCAR*, Deva, 2002, p. 279.
70. *Iulian Antonescu – viața și opera*, in *Iulian Antonescu și dreptul la neuitare*, București, 2002, pp. 105–108.
71. *Săpăturile de la Brad, com. Negri, jud. Bacău, campania 2002*, in *CCAR*, Covasna, 2003, pp. 249–251.
72. *Fortificațiile dacilor pe valea Siretului mijlociu*, in *Buletinul Muzeului Militar Național*, 1, partea a II-a, București, 2003, pp. 46–53.
73. *Spațiul public în „dava” de la Brad*, in *Scripta praeistorica. Miscellanea in honorem nonagenarii magistri Mircea Petrescu-Dîmbovița oblata* (edd. V. Spinei, C.-M. Lazarovici, D. Monah), Trinitas, Iași, 2005, pp. 621–634.
74. *Scurtă prezentare a descoperirilor arheologice din perioada primei epoci a fierului – Hallstatt și din epoca geto-dacică, sec. IV î.Hr. – sec. I d.Hr. în județul Bacău*, in *Carpica*, XXXVI, 2007, pp. 42–127.
75. *Așezarea dacilor liberi de la Rocna*, in *Studia-Bibliotheca Cumidavae (In honorem Florea Costea)*, Brașov, 2007, pp. 237–270.
76. *Descoperiri arheologice în comuna Stănița, județul Neamț*, in *Comuna Stănița-Neamț. File de istorie* (coord. M. Apăvăloae, A. Cârlescu, C. Cârlescu, V. Nistor, L. Todireanu, A. Fl. Țuscanu, V. Ursachi), Ed. Filocalia, Roman, 2009, pp. 59–84.

77. *Inițierea cercetării arheologice sistematice la cetatea nouă a Romanului*, in *Miscellanea Historica et Archaeologica in Honorem Professoris Ionel Căndea* (eds. V. Sîrbu, C. Luca), Ed. Istros, Brăila, 2009, pp. 275–294.

78. *Necropola din sec. II–III d.Chr. de la Izvoare – Bahna, jud. Neamț*, in *Acta Musei Tutovensis*, V, 2010, pp. 7–75.

79. *The Settlements from Săbăoani, Neamț County – 6th – 7th Centuries A.D.*, in *Tracii și vecinii lor în Antichitate. The Thracians and Their Neighbours in Antiquity. Studia in Honorem Valerii Sîrbu* (ed. I. Căndea), Ed. Istros, Brăila, 2010, pp. 557–583.

80. *Fortificații dacice pe valea Siretului, în Geto-dacii dintre Carpați și Nistru (secolele II a.Chr. – II p.Chr.)* (eds. S. Sanie, T.-E. Marin), vol. I, Ed. Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2011, pp. 162–186.

81. *Cetatea dacică de la Răcătău, în Geto-dacii dintre Carpați și Nistru (secolele II a.Chr. – II p.Chr.)* (eds. S. Sanie, T.-E. Marin), vol. I, Ed. Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2011, pp. 278–323.

82. *Cetatea dacică de la Brad, în Geto-dacii dintre Carpați și Nistru (secolele II a.Chr. – II p.Chr.)* (eds. S. Sanie, T.-E. Marin), vol. I, Ed. Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2011, pp. 324–385.

83. *Un semn sarmatic pe o stelă funerară descoperită la Tansa, județul Iași*, in *Archaeology: making of and practice. Studies in honor of Mircea Babeș at his 70th anniversary* (eds. D. Măgureanu, D. Măndescu, S. Matei), Ed. Ordessos, Pitești, 2011, pp. 305–313.

II.2. STUDII ȘI ARTICOLE (în colaborare)

1. *Săpăturile de la Buda (r. Buhuși)* (în colaborare cu V. Căpitanu, C. Buzdugan), in *Materiale*, VIII, 1962, pp. 141–144.

2. *Notă asupra unui tezaur de monede romane de la începutul imperiului, descoperit la Bozieni (r. Roman)* (în colaborare cu M. Chițescu), in *SCIVA*, t. 17, nr. 4, 1966, pp. 703–707.

3. *Nouvelles donnés archéologiques concernant les carpo-daces* (în colaborare cu I. Ioniță), in *Actes du VIIe Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques*, Praga, vol. 2, 1966, pp. 1022–1024.

4. *Noi date arheologice privind riturile funerare la carpo-daci* (în colaborare cu I. Ioniță), in *SCIVA*, t. 19, nr. 2, 1968, pp. 211–226.

5. *O nouă cetățuie dacică pe valea Siretului* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Carpica*, II, 1969, pp. 93–130.

6. *Două tezaure romane imperiale descoperite în Moldova* (în colaborare cu M. Chițescu), in *Carpica*, II, 1969, pp. 143–156.

7. *Studiul resturilor osoase din mormintele cimitirelor birituale de la Gabăra-Moldoveni și Săbăoani I (jud. Neamț) sec. II–III e.n.* (în colaborare cu O. Necrasov, D. Botezatu, Gh. Ștefănescu), in *S.C. Antropologie*, tom. 6, nr. 1, 1969, pp. 7–15.

8. *Două tezaure de denari republicani și imperiali descoperite la Răcătău și Pâncești* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Carpica*, IV, 1971, pp. 167–195.

9. *Descoperiri geto-dacice în județul Bacău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Crisia*, 1972, pp. 97–114.

10. *Noi descoperiri de monede antice în județul Bacău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Carpica*, VII, 1975, pp. 45–58.

11. *Brad und Răcătău, zwei getisch-dakische befestigte Siedlungan (Kreis Bacău)* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Thraco-Dacica*, București, 1976, pp. 271–277.

12. *La nécropole carpe des II–III siècles de n.e. à Văleni* (în colaborare cu I. Ioniță), in *Inventaria Arheologica*, Roumanie, fascicula 9 (R52–R63, 14 feuilles), 1977.

13. *Descoperiri arheologice aparținând epocii bronzului din județul Bacău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Carpica*, XI, 1979, pp. 135–148.

14. *Cetatea dacică de la Moinești* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Carpica*, XVIII–XIX (1986–1987), 1987, pp. 53–69 (+ 2 fig. nepaginate).

15. *Din istoricul construcțiilor de pe Stânca de la Brad, jud. Bacău* (în colaborare cu I. Măzăreanu, Gh. Burlacu), in *Cercetări Agronomice în Moldova*, Iași, XX, vol. 1(77), 1987, pp. 145–149.

16. *Cetatea dacică de la Moinești* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Sym.Thr.*, 6, Piatra Neamț, 1988, p. 88.

17. *Tezaurul de monede romane descoperit la Traian, județul Neamț* (în colaborare cu V. Mihailescu-Bîrliba), in *ArhMold.*, XII, 1988, pp. 117–130.

18. *Descoperiri monetare din aşezarea dacică de la Brad* (în colaborare cu V. Mihailescu-Bîrliiba), in *ArhMold.*, XV, 1992, pp. 97–105.
19. *Cercetări arheologice de suprafaţă pe valea Siretului, la nord de municipiul Roman* (în colaborare cu D. Hordilă, M. Alexianu, Gh. Dumitroaia, D. Monah), in *MemAntiq.*, XVIII, 1992, pp. 145–176.
20. *Necropola carpică de la Poiana-Negri, jud. Bacău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Carpica*, XXIII/2, 1992, pp. 143–149.
21. *Monumente religioase și laice din Roman* (în colaborare cu P.S. Ioachim Vasluiianul, D. Hordilă), in *Istoria Oraşului Roman (1392–1992)* (coord. V. Ursachi, Gh. David, C. Botez), Roman, 1992, pp. 104–130.
22. *Cetatea dacică de la Răcătău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *CCAR*, Satu Mare, 1994, p. 53.
23. *Cetatea dacică de la Moineşti, campania 1994* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *CCAR*, Cluj-Napoca, 1995, pp. 57–58.
24. *Răcătău, campania 1994* (în colaborare cu V. Căpitanu, L. Marin, V. Ursachi), in *CCAR*, Cluj-Napoca, 1995, pp. 74–75.
25. *Săbăoani, campania 1994* (în colaborare cu D. Hordilă), in *CCAR*, Cluj-Napoca, 1995, pp. 79–80.
26. *Cetatea de la Moineşti* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992*, Brăila, 1996, p. 76.
27. *Poiana Negri*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992* (în colaborare cu V. Căpitanu), Brăila, 1996, p. 90.
28. *Răcătăul de Jos*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992* (în colaborare cu V. Căpitanu), Brăila, 1996, pp. 94–95.
29. *Tiseşti-Tg. Ocna*, in *Situri arheologice cercetate în perioada 1983–1992* (în colaborare cu V. Căpitanu), Brăila, 1996, p. 116.
30. *Răcătău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *CCAR*, Brăila, 1996, pp. 96–97.
31. *Săbăoani* (în colaborare cu D. Hordilă), in *CCAR*, Brăila, 1996, pp. 103–104.
32. *Şantierul arheologic Răcătău* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *CCAR*, Bucureşti, 1997, pp. 78–79.
33. *Săpăturile de la Răcătău din 1997* (în colaborare cu V. Căpitanu), in *CCAR*, Călăraşi, 1998, pp. 62–63.
34. *Cercetările de la Răcătău – campania 1998* (în colaborare cu M. Brudiu, V. Căpitanu), in *CCAR*, Vaslui, 1999, pp. 70–71.
35. *Tezaurul de monede poloneze (sec. XVII) descoperit la Săbăoani, jud. Neamţ* (în colaborare cu D. Hordilă, A.-M. Velter), in *MemAntiq.*, XXII, 2001, pp. 321–332.
36. *Săpăturile de la Răchiteni* (în colaborare cu D. Hordilă), in *CCAR*, Suceava, 2001, pp. 202–203.
37. *Roman – Episcopia Romanului* (în colaborare cu G. D. Hânceanu), in *CCAR. Campania 2003*, Bucureşti, 2004, pp. 260, 447 (pl. 57).
38. *Săbăoani – La Bisericuţa, La Izvoare* (în colaborare cu G. D. Hânceanu, D. Hordilă, P. Voinescu), in *CCAR. Campania 2003*, Bucureşti, 2004, p. 292.
39. *Roşiori – Țarina Veche, La Humărie* (în colaborare cu G. D. Hânceanu), in *CCAR. Campania 2005*, Bucureşti, 2006, pp. 301–302, 468 (pl. 58).
40. *Roşiori – Țarina Veche, La Humărie* (în colaborare cu G. D. Hânceanu), in *CCAR. Campania 2006*, Bucureşti, 2007, pp. 300–301.
41. *Roşiori – Țarina Veche, La Humărie* (în colaborare cu G. D. Hânceanu), in *CCAR. Campania 2007*, Bucureşti, 2008, pp. 261–262.

III. GHIDURI ȘI PLIANTE

1. *Ghidul monumentelor din județele Bacău și Neamţ* (în colaborare cu V. Căpitanu), Bacău, 1971.
2. *Catalogul expoziției Iliri și Daci* (în colaborare), Belgrad, 1971 (participant MIR).
3. *Catalogul expoziției Iliri și Daci* (în colaborare), Bucureşti, 1972 (participant MIR).
4. *Catalogul expoziției Civilizația geto-dacilor din bazinul Siretului* (în colaborare cu M. Brudiu, V. Căpitanu, N. Harțuche), Bacău, 1977.
5. *Roman, mic îndreptar turistic*, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1977.
6. *Catalogul expoziției Civilizația traco-geto-dacică și continuitatea sa în epoca formării poporului român* (în colaborare cu V. Căpitanu, I. Mitrea), Bacău, 1980.
7. *Catalogul expoziției Artă și spiritualitate în cultura Cucuteni* (în colaborare), Suceava, 1988 (participant MIR).

8. Catalogul expoziției *Civilizația geto-dacilor din bazinul Siretului* (în colaborare cu V. Bobi, M. Brudiu, V. Căpitanu, E.M. Constantinescu, M. Nicu, V. Sârbu), Bacău, 1992.
9. Catalogul expoziției *Rădăcini ale civilizației străromânești în Muntenia de Răsărit, Moldova de Sud și Centrală în sec. III–XI p. Ch.* (coord. E.M. Constantinescu), Vaslui, 1995–1996 (participant MIR).
10. *Expoziția situl arheologic de la Brad*, București, 1996–1997.
11. Catalog *Cucuteni* (în colaborare), Atena-București, 1997 (participant MIR).
12. Catalog *I Daci* (a cura di Gr.A. Popescu), Electa, Milano, 1997 (participant MIR).
13. Catalogul expoziției *2000 de ani de creștinism* (coord. M. Mamalaucă), București, 2000 (participant MIR).

Fig. 1. Aspecte de pe șantierul Gabăra – Moldoveni (1957–1960) (dr. V. Ursachi alături de directorul I. Antonescu)

Fig. 2. Muzeul de Istorie din Roman (semicentenan: 1957–2007)